

ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Rudolf Steiner

GA 129

Η ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ETRA

Τίτλος: **Θαύματα του κόσμου (GA 129)**

Η εσωτερική ερμηνεία της ελληνικής μυθολογίας

Πρωτότυπος τίτλος του έργου:

Mensch und Welt. Weltenwunder, Seelenprüfungen und Geistesoffenbarungen

Ομιλητής: Rudolf Steiner

Μετάφραση: Alessandra Scarano

Επιμέλεια έκδοσης: Γεράσιμος Ε. Κατραμάδος

ISBN: 978-618-5735-39-5

Ελληνική Ανθρωποσοφική Κοινότητα
www.anthroposophy.gr

Εκδόσεις ETRA® 2025

Ευεργετών 7, Π. Φάληρο, 17563

Τ.: 210 9811753

www.etra.gr

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή περιληπτική, η κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση της μετάφρασης του βιβλίου με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Όποιος σήμερα, με βάση την πολυμάθεια ή άλλες πίστεις στην αυθεντία της εποχής μας, διαπαιδαγωγείται με την επιστημονικότητα που ζει μόνο στις αφηρημένες έννοιες, σε κάθε περίπτωση δε θα φτάσει να αισθανθεί την άπειρη φτωχοποίηση σε σχέση με την αληθινή πραγματικότητα.

~Rudolf Steiner

Το έργο του Ανθρωποσοφικού Κινήματος ουσιαστικά είναι να μας γνωστοποιήσει κόσμους που μας περιβάλλουν κάθε στιγμή. Κόσμους στους οποίους ζούμε, αλλά για τους οποίους δε γνωρίζουμε τίποτα υπό κανονικές συνθήκες. Η Ανθρωποσοφία δε θέλει να μας γνωστοποιήσει κόσμους οι οποίοι είναι μακριά μας, δηλαδή κόσμους που μας είναι απρόσιτοι. Θέλει να μας φέρει πιο κοντά με τους κόσμους εκείνους που μας επηρεάζουν και μας περιβάλλουν. Ωστόσο, αυτοί οι κόσμοι είναι άγνωστοι για μας επειδή δε διαθέτουμε τα όργανα εκείνα που θα μας επιτρέψουν να τους παρατηρήσουμε.

Προς το παρόν, το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να ενημερώσουμε για τους κόσμους αυτούς τους ανθρώπους. Μπορούμε μόνο να επισημάνουμε και να ενθαρρύνουμε τους ανθρώπους να συμμετέχουν σε δραστηριότητες που θα «ξεκλειδώσουν» τα όργανα εκείνα που θα τους επιτρέψουν να αντιληφθούν αυτούς τους υψηλότερους κόσμους.

Βερολίνο, 28 Οκτωβρίου 1903 - (GA 88)

~ Rudolf Steiner

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγικό σημείωμα της Μαρί Στάινερ	9
Πρόλογος του εκδότη στην ελληνική έκδοση	11
ΔΙΑΛΕΞΗ Ι	15
Η αρχή της δραματικής τέχνης στην ευρωπαϊκή πολιτισμική ζωή. Το μυστήριο της Ελευσίνας.	
ΔΙΑΛΕΞΗ ΙΙ	47
Η ζωντανή ουσία του πνευματικού κόσμου στην ελληνική μυθολογία. Η γένεση των Μυστηρίων. Η τριπλή Εκάτη.	
ΔΙΑΛΕΞΗ ΙΙΙ	79
Φύση και πνεύμα. Ο Δίας, ο Ποσειδών και ο Πλούτων ως μακροκοσμικές αντιστοιχίες των ανθρώπινων περιβλημάτων. Ένα σημάδι της απόκρυφης γραφής. Αναφορές στην πυθαγόρεια σχολή.	
ΔΙΑΛΕΞΗ ΙV	111
Ο Διόνυσος ως εκπρόσωπος των δυνάμεων του Εγώ. Πώς να κατανοήσουμε την παρέμβαση της ώθησης του Χριστού στην εξέλιξη της ανθρωπότητας. Μια πνευματοποιημένη θεώρηση της φύσης. Η δράση των πλανητικών θεών.	
ΔΙΑΛΕΞΗ V	145
Η ουσία του ελληνικού κόσμου των θεών και η συμβολή των αρχαίων εβραϊκών και ελληνικών ρευμάτων στο ρεύμα του Χριστού. Οι άνθρωποι της Ατλαντίδας. Ο Διόνυσος Ζαγρέυς και ο νεότερος Διόνυσος.	

ΔΙΑΛΕΞΗ VI 179

Η οντότητα του Εγώ και η ανθρώπινη μορφή. Το ταξίδι του Διονύσου. Η μυθολογία των Ελλήνων: γράμματα μιας γεωλογίας του πνεύματος.

ΔΙΑΛΕΞΗ VII 203

Τα διονυσιακά μυστήρια. Το πνεύμα της γλώσσας.

ΔΙΑΛΕΞΗ VIII 235

Η αληθινή έννοια των δοκιμασιών της ψυχής. Η γενιά των θεών της προόδου και οι οντότητες που έμειναν πίσω. Μια αρχαία ένδειξη του Μυστηρίου του Γολγοθά. Ο Ιεχωβά και ο Χριστός.

ΔΙΑΛΕΞΗ IX 269

Η ανάπτυξη της σημερινής ανθρώπινης μορφής: τα ρεύματα του αετού, του ταύρου και του λέοντος. Το αίνιγμα του ανθρώπινου γίνεσθαι: σφίγγα και περιστέρι. Το γεγονός της βάπτισης του Ιωάννη στον Ιορδάνη. Η γέννηση της ζωής της ψυχής και της συνείδησης του Εγώ.

ΔΙΑΛΕΞΗ X 303

Οι δύο πόλοι των ψυχικών δοκιμασιών. Η μακροκοσμική ώθηση του Χριστού με την έννοια του Παύλου. Το πεπρωμένο της ανθρώπινης ψυχής.

ΔΙΑΛΕΞΗ XI 337

(Με την ευκαιρία των γενεθλίων του Γκαίτε)

Η εποχή μας και ο Γκαίτε.

Σύντομο βιογραφικό του Rudolf Steiner 370

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΜΑΡΙ ΣΤΑΪΝΕΡ

Για την πρώτη γερμανική έκδοση αυτών των διαλέξεων, η Μαρί Στάινερ έγραψε τον εξής πρόλογο:

«Του παρόντος κύκλου διαλέξεων είχαν προηγηθεί θεατρικές παραστάσεις, όπως συνέβαινε ήδη από το 1909 στα Συνέδρια του Μονάχου, που είχαν γίνει ένα κεντρικό γεγονός στην ανθρωποσοφική ζωή. Μόνο με τον πόλεμο διακόπηκαν αυτά τα καλοκαιρινά Συνέδρια. Ήδη από το 1907 είχε παρουσιαστεί σε νέα μορφή το Δράμα της Ελευσίνας του Εδουάρδου Συρέ, και το 1911, στις 13 Αυγούστου, είχε παρουσιαστεί ξανά· το 1909 είχε παρουσιαστεί το άλλο δράμα του Συρέ, Τα τέκνα του Εωσφόρου. Ακολούθησαν οι πρώτες παραστάσεις των μυστηριακών δραμάτων του Ρούντολφ Στάινερ: Η πύλη της μύησης το 1910 και Η δοκιμασία της ψυχής το 1911. Κατά τη διάρκεια των διαλέξεων, και ιδιαίτερα στην εισαγωγική διάλεξη, ο Ρούντολφ Στάινερ αναφέρεται έτσι συχνά στο περιεχόμενο των δραμάτων του Συρέ, όσον αφορά την ελληνική μυθολογία, και των δικών του, που αναφέρονται στα ψυχικά δράματα του παρόντος και στην αυτογνωσία, για να εισαγάγει τις σκέψεις για τα θαύματα της δημιουργίας, τις δοκιμασίες της ψυχής και τις εκδηλώσεις του πνεύματος. Καθώς οι παραστάσεις είχαν λάβει χώρα αμέσως πριν από τις διαλέξεις, ήταν φυσικό να αναφερθούν τα γεγονότα και οι δοκιμασίες των χαρακτήρων των μυστηριακών δραμάτων του Στάινερ ως παραδείγματα για τις γνωστικές συγκρούσεις των συγχρόνων ψυχών.

Ο Capesius, ο Strader και ο Johannes Thomasius είναι οι εκπρόσωποι τέτοιων συγκρούσεων.

Ορισμένα γεγονότα εκείνης της περιόδου ανάγκασαν τον Ρούντολφ Στάινερ να τους υπενθυμίσει στις διαλέξεις του και να αναφερθεί στην προπαγανδιστική δραστηριότητα που εξελισσόταν τότε από την Ινδία προς την Ευρώπη, η οποία έτεινε να δείξει μια νέα διακήρυξη του Χριστού. Ένα αγόρι από την Ινδία είχε πράγματι επιλεγεί για τον σκοπό αυτό και είχε δημιουργηθεί ένα Τάγμα, “Το Αστέρι της Ανατολής”, για να το παρουσιάσει ως τη νέα ενσάρκωση του Χριστού. Ο Ρούντολφ Στάινερ αναφέρει στις διαλέξεις του την εσωτερική αδυναμία ενός τέτοιου γεγονότος, αντίθετου προς τους νόμους της εξέλιξης. Ωστόσο, περιορίζεται σε σύντομους υπαινιγμούς, επειδή οι ακροατές γνώριζαν τα γεγονότα που λάμβαναν χώρα, και επομένως οι προϋποθέσεις για την κατανόηση των λεγομένων ήταν γνωστές».

Όπως είχε ήδη κάνει ο Ρούντολφ Στάινερ το 1921 με αφορμή την έκδοση του κύκλου διαλέξεων Η Ανατολή υπό το φως της Δύσης, οι λέξεις «θεοσοφικός-ή-ό» και «θεοσοφία» αντικαθίστανται εδώ από τις λέξεις «ανθρωποσοφικός-ή-ό» και «ανθρωποσοφία» ή «πνευματική επιστήμη».

Μαρί Στάινερ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Στον αιώνα που η γνώση αναζητούσε νέα θεμέλια, ο λόγος του Rudolf Steiner αντήχησε ως κάλεσμα: να ανυψώσουμε την ψυχή, να αφυπνίσουμε το πνεύμα, να θεραπεύσουμε τον δεσμό του ανθρώπου με τη δημιουργία. Αυτό το βιβλίο προσφέρει ένα μονοπάτι προς αυτήν την εσωτερική αναγέννηση.

Όταν, στις αρχές του 20ού αιώνα, οι δονήσεις του παλιού κόσμου συνταράσσονταν κάτω από το βάρος μιας επερχόμενης κρίσης, υπήρξαν λίγες, αλλά μεγάλες μορφές που αναζήτησαν να ανυψώσουν τον πολιτισμό σε ανώτερες σφαίρες. Ανάμεσά τους, ο Rudolf Steiner στέκεται ως ένας από τους σημαντικότερους στοχαστές που επιχείρησαν να επανασυνδέσουν τον άνθρωπο με τις ζωντανές πηγές του πνεύματος.

Το καλοκαίρι του 1911, όταν εκφωνήθηκαν αυτές οι διαλέξεις στο Μόναχο, η Ευρώπη ζούσε μια περίοδο ζυμώσεων και αντιφάσεων. Η βαυαρική πρωτεύουσα γνώριζε άνθηση: το νέο κτίριο του Deutsches Museum χτιζόταν στις όχθες του Ίζαρ, ενώ στους κύκλους της καλλιτεχνικής πρωτοπορίας η Neue Künstlervereinigung München (Νέα Ένωση Καλλιτεχνών του Μονάχου) άνοιγε δρόμους που θα οδηγούσαν αργότερα στην έκρηξη του εξπρεσιονισμού. Στη Βαυαρία, οι συζητήσεις για την ενοποίηση των γερμανικών κρατιδίων σε